Тӑван тавралӑх
- вӑл тупра, эс ӑна юрат упра!

хулари ИКТпа усӑ курса

ирттернӗ уроксен конкурсӗнче

чӑваш чӗлхипе

6-мӗш класра панӑ урокӑн анлӑ планӗ

Урока ирттерекенӗ:

Васильева Оксана Георгиевна,

38-мӗш шкулти пӗрремӗш категориллӗ

чӑваш чӗлхи вӗрентекенӗ

Шупашкар, 2019

Урок теми: ***Тăван тавралăх-***

вăл тупра, эс ăна юрат, упра!

Урок тĕсĕ: ИКТпа усă курса ирттернĕ хутăш урок.

Сапăрлăх тĕллевĕсем: Тăван тавралăха сăнама, юратма, упрама вĕрентесси.

Пĕлӳ тĕллевĕсем: Пуплевре тата çырура япала ячĕсемпе тĕрĕс усă курассине çирĕплетесси, тăван тавралăх**,** çут çанталăк çинчен çыхăнуллă каласа пама хăнăхтарасси.

Аталантару тĕллевĕсем: Çыхăнуллă пуплеве, шухăшлава, тимлĕхе, илемлĕ те тĕрĕс вулав хăнăхăвĕсене аталантарасси, сăмах йышне устересси.

Усă курнă технологисем: информаципе хутшăну технологийĕсем, сывлăха сыхлас технологисем, проблемăллă тата аталантару технологийĕсен элеменчĕсем, ушкăнра хутшăнса ĕçлесси.

Ĕç мелĕсемпе меслечĕсем: ыйту-хурав, учитель сăмахĕ, калаçу, шырав-тĕпчев, хăнăхтарăва çырса пурнăçлани, проблемăллă ыйтăва хуравлани, тишкерӳ-пĕтĕмлетӳ, çурма сасăпа, саспа вуласси, суйлавлă вулав, илемлĕ вулав, мăшăрсенче, ушкăнсенче ĕçлесси, диалог тăвасси, сюжетлă ӳкерчĕксемпе, валеçӳ карточкисемпе усă курни, слайдсемпе ĕçлени (çĕнĕ материалпа паллашасси, грамматика материалĕпе ĕçлесси, ушкăнсенчи ĕçе йĕркелесси).

Пуплев хăнăхăвĕсем: сасăсене тĕрĕс илтесси, пĕр-пĕрне ыйтусем парас, хуравлас хăнăхусене аталантарасси, палăртулă вулав, сăмах йышне пуянлатасси, çĕнĕ сăмахсемпе усă курса çыхăнулă пуплеве аталантарасси.

Чĕлхе теорийĕ: япала ячĕсемпе калаçу тата çыру пуплевĕнче тĕрĕс усă курасси.

Курăмлăх хатĕрĕсем: компьютер, проектор, экран, магнитофон, кĕнекесен выставки, темăпа хатĕрленĕ слайдсем, укерчĕксем, çилĕм, сăрăсем, хут, учебник;

Ачасем урокра ушкăнсемпе ĕçлеççĕ. 3 ушкăна уйăрнă: 1-мĕш ушкăн – 4 ача, 2-мĕш ушкăн – 4 ача, 3-мĕш ушкăн – 4 ача.

Усă курнă литература: 1. И.А.Андреев, Р.И.Гурьева. Чăваш чĕлхи: Вырăс шкулĕн 6-мĕш класĕнче чăвашла вĕренмелли кĕнеке. – Ш., 2005.

2. Андреев И. А. Чăваш чĕлхи. Вырăс шкулĕсенчи I – IX классен программи. – Ш., 2004

3. М.М.Павлова. Хăнăхтару пуххи. Ш., 2009. «Çĕнĕ вăхăт».

4. Гордеева Н.Ю., Иванова И.А., Карсакова В.И. Вĕрентекенĕн ушкăнпа ĕçлес ĕçе йĕркелени ăсталăхĕ. Ш., 2011.

Урок юхăмĕ.

I. 1.Класа урока йĕркелени.

- Ырă кун пултăр, ачасем!

- Ырă кун пултăр, Оксана Георгиевна!

Шăппăн ларăр, шăппăн ларăр

Урок пырать ку класра.

Эп çыратăп, эп вулатăп

Калаçатăп чăвашла.

- Шăппăн партăсем хушшине ларăр.

Фонозарядка (слайд). Ман хыççăн калăр:

Лăк-лăк, çут çанталăк.

Лăх-лăх, тăван таврвлăх.

Ăн-ăн-ăн, урок ăн.

Ĕн-ĕн-ĕн, ырă шухăш сĕн.

Паян мĕнле уйăх, миçемĕш число, мĕнле кун иккенне аса илетпĕр. Урамра çулталăкăн хăш вăхăтне, çанталăк мĕнлине каласа хăваратпăр (пуплеве малалла аталантарасси).

2.Урокăн темипе, тĕллевĕсемпе паллаштарни.

-Паянхи урок эпиграфĕ: **«Пурăн, çут çанталăк!»** (слайд)

-Ачасем, мĕнле шутлатăр, паянхи урокра мĕн çинчен калаçăпăр-ши?

-Тĕрĕсех шутлатăр. Паянхи урокра эпир çут çанталăк, тăван тавралăх çинчен калаçăпăр. Урок теми: «**Тăван тавралăх - вăл тупра, эс ăна юрат, упра!»**

(Урокăн юхăмĕпе тата тĕллевĕсемпе паллаштарни , слайд)

-Урокра 3 ушкăн çине пайланса ĕçлĕпĕр. Кашни ушкăнăн хăйĕн проект тумалла пулать. Тĕрлĕ енлĕ ĕççем пулĕç. Хăш ушкăн маттуртарах ĕçленине сигнал карточкисем тăрăх пĕлĕпĕр. Тĕрĕс хуравсемшĕн жетонсем паратăп. Пурне те ăнăçусем сунатăп.

II. Тĕп пай.

3.Çĕнĕ сăмахсемпе паллашасси (çĕнĕ сăмахсем экран çинче, ачасем сăмахсене вулаççĕ, куçараççĕ, сăмах майлашăвĕсемпе предложенисем тăваççĕ, сăмахсене словаре çыраççĕ; слайд)

-Çак ĕçсене пурнăçлама пире урокра çак сăмахсене пĕлни кирлĕ.

4. Укерчĕкпе ĕçлесси (доска умĕнче укерчĕк тăвасси).

-Халĕ вара ачасем çĕнĕ сăмахсемпе усă курса укерчĕк тăвăпăр. Предложенисенче çак çĕнĕ сăмахсем пулмаллах.

-Ачасем, калăр-ха тархасшăн, тăван тавралăх шутне мĕн-мĕн кĕрет?

(Ачасем хуравласа укерчĕк тăваççĕ).

-Ку укерчĕк мĕне сăнласа парать?

-Кĕçех мĕнле çулталăк вăхăчĕ çитет?

-Çуркунне илемлĕ вăхăт-и?

-Вăл сире мĕншĕн килĕшет?

-Çапла, ачасем, çуркунне илемлĕ вăхăт: кайăксем юрлаççĕ, йывăççем çулçă кăлараççĕ, симĕс курăк тухать. Пĕтĕмĕшле каласан çут çанталăк чĕрĕлет, илемленет. Ачасем, çак илеме упрас тесен, мĕн тумалла-ха? Çакна эпир текст вуласа тухсан пĕлĕпĕр.

-Халĕ вара пурте кĕнекесене уçатпăр (193-мĕш стр.)

5. Текстпа ĕçлесси.

а) учитель вулани;

б) ачасем ăшра вуласа содержанине ăнланни;

в) 1ача текст содержанине кĕскен вырăсла каласа пани;

г) ушкăнпа ыйтусем парса ĕçлесси (схема);

I ушкăн	II ушкăн	III ушкăн
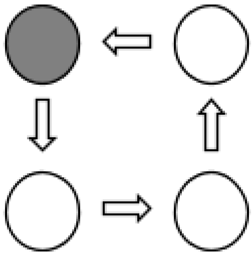	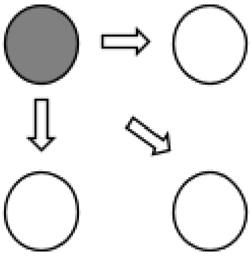	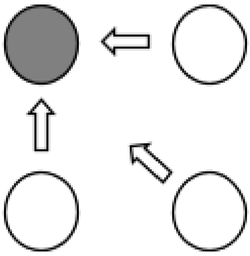

6.Кану саманчĕ.

(«Çĕмĕрт çеçки çурăлсан та…» юрă юрлани).

7. Карточкăсемпе ĕçлени.

-Ачасем тăван тавралăха упрамалли çинчен тепĕр ĕç тăвар-ха. Сирĕн умра тăван тавралăх çинчен предложенисем. Çак предложенисенче сиктерсе хăварнă сăмахсене тĕрĕс лартса предложенисене тетрадь çине çырса хумалла.
-Тетрадьсене уçатпăр, число çыратпăр.

1)Шыв - çут çанталăк ……... 2) Эпир çут çанталăк пурлăхĕпе …… . 3) ……… чухăнланса пырать. 4) Çапла пулать вăл яланах: çĕмĕрме çăмăл, юсама - …… . 5) Çынсем ……… пулăшма тăрăшаççĕ.

Усă курмалли сăмахсем: çут çанталăк, пурлăхĕ, йывăр, кайăксене, пурăнатпăр.

8.Ваттисен сăмахĕсемпе ĕçлени. (слайд)

- Тăван тавралăха çинчен художниксем те нумай ўкерчĕксем ўкернĕ, поэтсем те сăвăсем çырнă. Халĕ вара ваттисем мĕн каланипе паллашар-ха.

-Мĕнле ăнланатăр?

Касма çăмăл – устерме йывăр.

Вăрман пек пуянни çук, хир пек асли çук.

Пĕр йывăç касрăн пулсан икĕ йывăç ларт.

Йывăçа лартма часах та, уссине курма часах мар.

(Вулани, вырăсла куçарни)

9.Кроссвордпа ĕçлени (карточкăсем)

-Карточкăсем çинче кроссворд (йывăç ячĕсем пытаннñă). Хăш ушкăн маларах кроссворда тултарать?

10. Ушкăнăн- ушкăнăн проектсем туни. Вĕсем валли укерчĕксем, çилĕм, сăрăсем, хут, словарьсемпе кĕнекесем хатĕрлемелле. Ĕçе тума 6-8 минут çитет. (слайдсем)

- Çут çанталăка упрассине мĕнле ăнланни çинчен плакатсем тăвăпăр.

1ушкăн – «Тăван тавралăха упрас!» ятлă плакат тăвать.

2ушкăн – «Сăтăр ан ту!» ятлă плакат тăвать.

3ушкăн – «Вăрман пуянлăхĕ!» ятлă плакат тăвать.

Ачасем ĕçленĕ хушăра слайдсем пулаççĕ, юрă янăрать. Юлашкинчен ачасем проектсене доска умĕнче хутĕлеççĕ.

-Эсир тĕрĕс каларăр, çут çанталăкăн илемĕ тĕрлĕ енлĕ, пур енне те упрамалла.

III. Урока пĕтĕмлетни.

- Ачасем, сире паянхи урок килĕшрĕ-и?

- Паян урокра мĕн турăмăр, мĕн çĕннине пĕлтĕр?

Ачасен ĕçне хаклани.

-Паянхи урокра эсир пурте тăрăшуллă пултăр, тимлĕ ĕçлерĕр. Килти ĕçе те çаплах туса килессе шанатăп. (Жетонсене шутласа оценкăсене калатăп).

Киле ĕç пани.

-Ачасем, килте сирĕн тăван тавралăх çинчен укерчĕк укерсе килмелле.

Урока вĕçлени.

Пĕтĕмлету: **Çут çанталăкăн илемне, йывăç-курăкне упрамалла, çĕр çинчен çухалма памалла мар. Çавăнпа та ачасем чечеке те ан татăр, курăка та ан таптăр, йăвасене ан тустарăр, турата ан хуçăр!**(слайд)

-Ачасем эпир сирĕнпе çут çанталăк çинчен вырăсла сăвă вернньĕччĕ, атьăр-ха çав сăвва аса илер.

Если я сорву цветок,

Если ты сорвешь цветок,

Если все: и я, и ты.

Опустеют все поляны

И не будет красоты.

-Ачасем, паянхи урока манăн Николай Сандров çырнă сăвă йĕркисемпе вĕçлес килет.

Эпир çуралнă вырăнсем

Ытарма çук хитре.

Уя тухсассăн, тăрисем

Юрлаççĕ тупере.

Тăван çĕре упра, юрат,

Тăван çĕре чысла.

Вара сан пурăнма юрать,

Ĕçле, ташла, юрла! (Н.Сандров)

-Сывă пулăр ачасем.